

Hitta livet

Har du tänkt på att liv finns nästan överallt? Växter och djur finns ibland på de mest oväntade ställen man kan tänka sig. Allt har en funktion och en uppgift att fylla, även om vi inte vet exakt hur allt hänger ihop. Genom att förstå det lär vi oss att uppskatta och ta ansvar för naturen som Gud har skapat. Den här veckan ska vi undersöka livet på ett par ställen där vi kanske inte ens tänker på att det finns. Ta gärna med dig lupp eller förstoringsglas om du har, och en liten genomskinlig burk att studera dina fynd i, men släpp ut dem sedan.

Livet under en sten.

Vänd på en sten, gärna i en hage eller på annan halvöppen mark. Du kommer att bli förvånad över hur mycket liv det kan finnas där. Maskar och mångfotingar (det vi till vardags kallar tusenfotingar), gråsuggor och skalbaggar, sniglar och myror. Lägg tillbaka stenen sedan.

Livet på, i och under en ruttan stock.

Leta reda på en stock som har legat länge på marken, så att det har börjat växa mossa på den, gärna i blandskog. Titta hur många olika sorters mossor och lavar det växer på den, kanske du även hittar andra växter som har slagit rot i det döda träet. Svampar brukar det också finnas. Vänd på stocken. Livet här under är lite annorlunda än under stenen. Precis som vid stenen finner du maskar och tusenfotingar, gråsuggor och skalbaggar, sniglar och myror. Men du hittar också feta larver, insektsägg, svampmycel (spindelvävsliknande vita trådar på marken och på stocken), mögelsvampar och andra svampar i olika färger. Lägg tillbaka stocken sedan.

Varför är det skillnad på livet under stenen och under stocken? Stenen har legat likadant i hundratals, ja, kanske tusentals år. Allt under den utom en del rötter som vuxit in har redan förmultnat. Stocken kanske har legat 5-10 år, det finns massor av multnande växtdelar kvar för insekter och andra djur, men även för till exempel svampar. att leva av, både av veden i stocken och av det som växte på marken där innan stocken föll.

Livet i en koskit.

Till det här behövs en spade. Kan verkligen något leva här? Usch! Men alla de små hålen i den torkade ytan är antingen gångar som insekter och deras larver har gjort, eller hål som fåglar har pickat i jakten på dessa insekter och larver. Vänd upp komockan med en spade och du kommer att hitta mängder av larver och skalbaggar, daggmack, tusenfotingar insektsägg m.m. Det kunde man knappast tro. En del lever av resterna av det som har ätit, andra lever av svampar och mögel som börjar växa i komockan. Åter andra är rovdjur och lever av att äta de andra insekterna och larverna. [HÄR](#) finns ett häfte som beskriver natur och djurliv i betesmarker, och på sidan 7 hittar du vad som kan finnas i komockor.

Livet i en vattensamling.

Till det här behövs en håv. En enkel håv kan du köpa för några tior i leksaksaffärer eller lågprisvaruhus. Tyvärr brukar kvaliteten vara dålig, håvarna lossar lätt från skaften, men om du "säkrar" håven vid skaffet med snöre, tejp eller ståltråd blir den riktigt bra. Ta med en hink eller balja också, så att du kan studera det du fångar. Det blir skillnad på vad du hittar om du håvar i öppet vatten eller bland växter, om du skrapar med håven på botten eller bara drar i vattnet, om botten består av dy, grus eller döda växtdelar, om vattnet är klart eller grumligt o.s.v. Det går bra att håva i blindo, du behöver inte ha sett något du vill fånga, vattnet myllrar av liv; insekter, insektslarver, iglar, grodyngel och ibland även småfisk. [HÄR](#) finns en enkel beskrivning med foton av en del arter du kan förvänta dig att hitta. [HÄR](#) finns en utförligare, men den är inte i färg.